

SERTIFIKACIONO TELO
GRAĐEVINSKI INSTITUT
CENTRALNA PUTNA LABORATORIJA DOO
Živorada Petrovića 13
21203 Veternik, Novi Sad
Telefon 021/820 180; fax: 021/820 181
E-mail: office@cpl.rs
web site: http://www.cpl.rs

Pravila sertifikacije

Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO

Izradio:
Želimir Perić, dipl.građ.inž.

(potpis)

Pregledao:
Dr Radomir Jakovljević, dipl. građ. inž.

(potpis)

Odobrio:
Dr Radomir Jakovljević, dipl. građ. inž.

(potpis)

Kopija	
Važeće izdanje	4
Datum važećeg izdanja	07.10.2021.
Broj izmene	

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 3/23

SADRŽAJ

1.	OPŠTI DEO	4
2.	PODRUČJE PRIMENE	4
3.	ODGOVORNOST	4
4.	TERMINI I DEFINICIJE	4
5.	REFERENTNI DOKUMENTI	6
6.	SERTIFIKACIJA PROIZVODA/FABRIČKE KONTROLE PROIZVODNJE	6
7.	POSTUPAK SERTIFIKACIJE	9
8.	NADZOR	12
9.	UPRAVLJANJE SERTIFIKATOM	13
10.	ODGOVORNOSTI I OBAVEZE UČESNIKA SERTIFIKACIJE	14
11.	SMANJENJE, SUSPENZIJA, PRESTANAK ILI POVLAČENJE SERTIFIKACIJE	15
12.	PRIGOVORI I ŽALBE	16

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 4/23

1. OPŠTI DEO

Pravila služe kao informacija-obaveštenje za učesnike u postupku sertifikacije prirodnog frakcionisanog agregata, definišu opšte zahteve koji moraju biti zadovoljeni za dobijanje i održavanje sertifikacije i propisuju obaveze SERTIFIKACIONOG TELA "GRAĐEVINSKOG INSTITUTA CENTRALNE PUTNE LABORATORIJE" DOO i Klijenta (prodnosioca prijave za sertifikaciju proizvoda).

2. PODRUČJE PRIMENE

Sertifikacija proizvoda (prirodnog frakcionisanog agregata) i/ili sertifikacija fabričke kontrole proizvodnje (FKP) prirodnog frakcionisanog agregata.

Sertifikacija prirodnog frakcionisanog agregata se sprovodi prema postupku opisanom u Pravilniku o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Službeni glasnik RS", broj 78 od 29. maja 2020., čl. 21), odnosno u skladu sa šemom sertifikacije opisanom u dokumentu CPL.ST.12 Šema sertifikacije prema Pravilniku čl. 21).

Sertifikacija fabričke kontrole proizvodnje prirodnog frakcionisanog agregata vrši se u skladu sa članom 32 Pravilnika o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Službeni glasnik RS", broj 78 od 29. maja 2020. čl.32), odnosno u skladu sa šemom sertifikacije opisanom u dokumentu CPL.ST.13 Šema sertifikacije prema Pravilniku čl. 32.

3. ODGOVORNOST

Za izradu, primenu i održavanje Pravila sertifikacije odgovoran je rukovodilac SO u saradnji sa članovima TVN.

Pravila sertifikacije sprovode svi zaposleni u Sertifikacionom telu Građevinskog Instituta Centralne putne laboratorije i druga lica uključena u proces sertifikacije.

Za klijenta sertifikacije i imaoce sertifikata, Pravila sertifikacije su obavezujući dokument.

4. TERMINI I DEFINICIJE

U ovom dokumentu upotrebljavaju se definicije, pojmovi i skraćenice iz dokumenta ST GI CPL Poslovnik kvaliteta *CPL.ST.PO*;

SERTIFIKACIONO Telo GI CPL:

Fleksibilna organizacijska celina (ST GI CPL) koju čine: stalno zaposlene osobe u Sertifikacionom odboru (SO) kao i imenovane (odgovorne) osobe za vrednovanje koje su zaposlene u drugim OC GI CPL i u njima obavljaju i druge delatnosti;

Sertifikacija:

Postupak ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi, sačinjavanje i izdavanje dokumenata o sprovedenom ispitivanju i verifikaciji stalnosti performansi;

Sertifikat:

Dokument (isprava o usaglašenosti) o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi su, zavisno od primenjenog sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi: sertifikat o stalnosti performansi i sertifikat o usaglašenosti fabričke kontrole proizvodnje, kojima se potvrđuje stalnost performansi građevinskog proizvoda u vezi sa bitnim karakteristikama utvrđenim u odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu;

Šema za sertifikaciju:

Sistem za sertifikaciju koji se odnosi na specificirane proizvode na koje se primenjuju isti specificirani zahtevi, specifična pravila i procedure;

Proširenje sertifikacije:

Postupak proširenja područja sertifikacije;

Suženje sertifikacije:

Postupak poništavanja sertifikacije u jednom delu sertifikacionog područja;

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
	Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena Strana 5/23

Suspenzija sertifikacije:	Postupak privremenog stavljanja van snage dodeljene sertifikacije u celom obimu sertifikacionog područja;
Smanjenje sertifikacije:	Postupak privremenog stavljanja van snage dodeljene sertifikacije u delu sertifikacionog područja;
Povlačenje sertifikacije:	Postupak poništavanja sertifikacije u celosti;
Vrednovanje:	Kombinacija funkcija izbora i određivanja u okviru aktivnosti ocenjivanja usaglašenosti;
Treća strana:	Osoba ili telo kojem strane uključene u rešavanje nekog pitanja priznaju nezavisnost i objektivnost u vezi sa tim pitanjem;
Tim za vrednovanje i nadzor:	Telo koje obavlja usluge vrednovanja i nadzora na zahtev sertifikacionog tela;
Tehnička specifikacija:	Harmonizovana tehnička specifikacija (harmonizovani standard i evropski document za ocenjivanje) i srpska tehnička specifikacija (srpski standard sa spiska srpskih standarda Kojima su preuzeti harmonizovani standardi, srpski standard na koji se poziva tehnički propis i srpski document za ocenjivanje);
Klijent:	Podnosilac zahteva za sertifikaciju uključujući zahteve za proizvod: Proizvođač ili ovlašteni zastupnik koji podnosi zahtev i sklapa ugovor sa ST GI CPL;
Zahtev za proizvod:	Zahtev koji se direktno odnosi na proizvod, specificiran u tehničkim propisima ili tehničkim specifikacijama, identifikovan u šemi za sertifikaciju;
Prigovor, pritužba, žalba:	<u>Pritužba</u> : izražavanje nezadovoljstva sertifikacionom telu, od osobe/pravne osobe koje se odnosi na aktivnosti sertifikacionog tela <u>Žalba</u> : zahtev klijenta za preispitivanje za njega nepovoljne odluke sertifikacionog tela, a odnosi se na sertifikacioni status;
Nepovoljne odluke su:	<ul style="list-style-type: none"> – odbijanje prihvatanja prijave, – odbijanje nastavka ocenjivanja, – zahtevi za korektivne mere/akcije, – izmene u području sertifikacije, – odluke o odbijanju, suspenziji ili povlačenju sertifikacije – druge aktivnosti koje sprečavaju dobijanje i/ili održavanje sertifikacije.
ST GI CPL registar sertifikata:	Ažurirani popis sertifikata sa statusom.

Skraćenice

SO	Sertifikacioni odbor	TVN	Tim za vrednovanje i nadzor
QMS	sistem menadžmenta kvalitetom u GI CPL	QST	Sistem menadžmenta sertifikacionog tela
IDK	Izvršni direktor za kvalitet	LOK	Lice odgovorno za kvalitet u Laboratoriji
ROC	Rukovodilac organizacione celine u GI CPL	LST	Lice odgovorno za kvalitet Sertifikacionog tela GI CPL
AL	Akreditovana laboratorija	TNRI	telo za očuvanje nepristrasnosti i

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
	Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena

ravnotežu interesa

FKP Fabrička kontrola proizvodnje

Za SERTIFIKACIONO TELO "GRAĐEVINSKOG INSTITUTA CENTRALNE PUTNE LABORATORIJE" DOO u ovom dokumentu po potrebi se koristi skraćeni naziv Sertifikaciono telo Građevinskog Instituta Centralne putne laboratorije ili skraćenica ST GI CPL.

Za "Građevinski Institut Centralna putna laboratorija" DOO u ovom dokumentu po potrebi se koristi skraćeni naziv Građevinski Institut CPL ili skraćenica GI CPL.

Za Pravila sertifikacije koristi se prema potrebi skraćeni naziv Pravila.

5. REFERENTNI DOKUMENTI

- CPL.ST.PO POSLOVNIK KVALITETA ST GI CPL
- CPL.ST.12 Šema sertifikacije prema Pravilniku čl. 21
- CPL.ST.13 Šema sertifikacije prema Pravilniku čl. 32
- CPL.ST.03 Pravila za korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti
- Uredbe o načinu sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti, sadržaju isprave o usaglašenosti, kao i obliku, izgledu i sadržaju znaka usaglašenosti ("Sl. glasnik RS", br. 98/2009 i 23/2017)
- SRPS EN ISO/IEC 17065:2016 Opšti zahtevi za ocenjivanje usaglašenosti
- Standardi i tehničke specifikacije kojima su prihvaćene evropske norme specifikacija za građevinske proizvode za koje se potvrđuje usaglašenost (SRPS EN 12620 i SRPS EN 13043)
- Zakon o građevinskim proizvodima ("Sl. glasnik RS", br. 83 od 29. oktobra 2018.);
- Pravilnik o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Službeni glasnik RS" broj 78 od 29. maja 2020.);
- Pravilnik o načinu sprovođenja ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda ("Sl. glasnik RS", broj 59 od 23. avgusta 2019.);
- Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti ("Sl. glasnik RS", br. 49 od 14. maja 2021.);
- Uredbe o načinu sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti, sadržaju isprave o usaglašenosti, kao i obliku, izgledu i sadržaju znaka usaglašenosti ("Sl. glasnik RS", br. 98/2009 i 23/2017);
- Pravilnik o načinu stavljanja znakova usaglašenosti na proizvode, kao i upotrebi znakova usaglašenosti ("Sl. glasnik RS", br. 25/2010).

6. SERTIFIKACIJA PROIZVODA/FABRIČKE KONTROLE PROIZVODNJE

6.1. Zahtevi sertifikacije / izmena zahteva

ST GI CPL spovodi postupke sertifikacije i održavanja sertifikacije građevinskog proizvoda (prirodnog agregata) u skladu sa zahtevima za kompetentnost, konzistentan rad i nepristrasnost koji su utvrđeni u standardu SRPS EN ISO/IEC 17065:2016.

U skladu sa zahtevima *Pravilnika o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Službeni glasnik RS", broj 78 od 29. maja 2020., čl. 21)*, kada se vrši ocenjivanje verifikacije stalnosti performansi prirodnog agregata, radnje koje sprovodi ST GI CPL su:

- ocenjivanje performansi u vezi sa bitnim karakteristikama prirodnog agregata na osnovu rezultata ispitivanja (uključujući uzorkovanje),
- početni pregled proizvodnog pogona i fabričke kontrole proizvodnje (FKP),
- stalni nadzor, ocenjivanje i vrednovanje FKP
- kontrolno ispitivanje uzoraka uzetih od strane ST GI CPL
- izdavanje sertifikata o stalnosti performansi (*Prilog 1*),

a radnje koje sprovodi proizvođač/klijent su:

- sprovodi FPK na svakoj separaciji na kojoj proizvodi prirodni agregat, što obuhvata:

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdavanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 7/23

- imenovanje lica odgovornog za uspostavljanje i upravljanje FKP,
 - dokumentovanje postupka za uzimanje uzoraka sa svake separacije na kojoj se proizvodi prirodni agregat,
 - dokumentovanje postupka za sprovođenje ispitivanja bitnih karakteristika kamenog agregata prema metodama ispitivanja i sa najmanjom učestalošću ispitivanja definisanih u *Prilogu 3*,
 - raspolaganje ispitnom opremom za sprovođenje ispitivanja definisanih u *Prilogu 3*,
 - potvrđivanje etaloniranja merne opreme gde se to zahteva i
 - uspostavljanje pravila za utvrđivanje nedostataka proizvodnje prirodnog agregata i preduzimanje mera za njihovo otklanjanje.
- sačinjava deklaraciju o performansama (u skladu sa *Pravilnikom o sadržini i načinu izrade deklaracije o performansama ("Službeni glasnik RS", broj 25 od 3. aprila 2019.)*).

U skladu sa zahtevima *Pravilnika o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Službeni glasnik RS", broj 78 od 29. maja 2020., čl. 32)*, kada se vrši fabrička kontrola proizvodnje prirodnog agregata u skladu sa tehničkim specifikacijama SRPS EN 12620 i/ili SRPS EN 13043, radnje koje sprovodi ST GI CPL su:

- u okviru sistema 2+:
 - početni pregled proizvodnog pogona i fabričke kontrole proizvodnje,
 - stalni nadzor, ocenjivanje i vrednovanje FKP i
- ocenjivanje performansi proizvoda na osnovu rezultata ispitivanja (uključujući uzorkovanje),
- izdavanje sertifikata o usaglašenosti fabričke kontrole proizvodnje (*Prilog 2*),

a radnje koje sprovodi proizvođač/klijent su:

- početno ispitivanje tipa proizvoda,
- fabrička kontrola proizvodnje uključujući i dalje ispitivanje uzoraka uzetih od strane proizvođača u proizvodnom pogonu u skladu sa planom ispitivanja (Plan ispitivanja sa najmanjom učestalošću u skladu sa SRPS EN 12620 dat je u *Prilogu 4*, a u skladu sa SRPS EN 13043 u *Prilogu 5*)

Uslučaju izmena zahteva za sertifikaciju ST GI CPL je obavezan da: pravovremeno obavesti klijenta o nastalim izmenama (npr. izmene u tehničkim propisima i/ili specifikacijama) i odredi rok u kojem izmene treba da budu primenjene, da nadzire sprovođenje tih izmena u sistemu upravljanja postupcima i procesima kod klijenta. Ako do isteka roka klijent ne sprovede i ne primeni izmene, rok važenja sertifikacije neće biti produžen. U takvim se slučajevima sertifikacija privremeno prekida (suspenduje) ili povlači (može i na zahtev klijenta).

6.2. Prenosanje sertifikacije

Ukoliko klijent, promeni vlasnika, sertifikacija može biti prenešena na novog vlasnika pod uslovom da:

- novi vlasnik prihvati i potvrdi politiku kvaliteta i sistem upravljanja kvalitetom,
- imenovano/odgovorno i ključno osoblje ostane isto,
- postupci ostanu isti i
- relevantni prostor i oprema ostanu isti.

Pri tome se ne menja plan sprovođenja nadzornih pregleda.

6.3. Nepristranost, nezavisnost

ST GI CPL osigurava svoju nepristranost i nezavisnost u postupcima kroz:

- Politiku kvaliteta CPL,
- način donošenja odluka o sertifikaciji,
- ocenjivanja.

Usluge ST GI CPL su dostupne svim klijentima u području delatnosti za koje je ST GI CPL ovlašćen.

Nepristranost i nezavisnost se osigurava načinom organizovanja i funkcionisanja ST GI CPL, uključivanjem nadzora spoljnog tela za očuvanje nepristrasnosti i ravnotežu interesa (TNR!) u skladu sa tačkom 5.2. standarda SRPS EN ISO/IEC 17065:2016, koje imenuje Generalni direktor CPL na predlog određenih državnih organa, ustanova i/ili udruženja.

ST GI CPL sprovodi ocenjivanja sa nepristranim i nezavisnim članovima TVN (ocenjivači).

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 8/23

To se osigurava realizacijom politike i ciljeva kvalitete, upoznavanjem svih članova TVN sa zahtevom o nepristranosti i nezavisnosti, potpisivanjem izjava o nepristranosti, nezavisnosti, integritetu, nepostojanju sukoba interesa i drugim primerenim načinima (odluke Generalnog Direktora CPL)

ST GI CPL sprovodi postupke nadzora na nediskriminatorski i objektivan način, a preporuke u vezi sa sertifikacijom donose osobe koje nisu učestvovala u ocenjivanju usaglašenosti.

Nepristranost i nezavisnost je osigurana Odlukom Generalnog Direktora CPL br.02-433/2 od 18.05.2015.

6.4. Poverljivost

Poverljive informacije, dobijene tokom postupka sertifikacije, imenovane/odgovorne osobe ne smeju učiniti dostupnim trećim licima, bez pisane saglasnosti klijenta.

U slučaju kada postoji zakonska obaveza objavljivanja takvih informacija, zainteresovana strana će o tome biti obavještena u pisanome obliku. Takav slučaj se odnosi na obavještanje nacionalnog akreditacionog tela ATS odnosno, resornog Ministarstva o dodeljenim sertifikatima, o povlačenju sertifikacije, kada je to primereno.

Imenovane/odgovorne osobe ST GI CPL se obavezuju na čuvanje poverljivosti dokumenata i podataka klijenta potpisivanjem ugovora o radu i potpisivanjem posebne izjave.

6.5. Odgovornost ST GI CPL

Odgovornost osoblja se dokazuje potpisom na izjavu da su upoznati sa:

- postupcima upravljanja sistemom kvaliteta iz dokumenata ST GI CPL Poslovnika o kvalitetu i pripadajućim dokumentima
- opsegom svojih ovlašćenja i odgovornosti
- obavezom da su nepristrasne, samostalne i nezavisne pri poslovima sertifikacije/nadzora/ ispitivanja
- obavezom upoznavanja ST GI CPL o svojim direktnim/indirektnim, sadašnjim i/ili ranijim vezama klijentom ili projektantom predmeta sertifikacije
- obavezom čuvanja poslovne tajne

Odlukama Generalnog Direktora GI CPL (odluka broj: 02-433/1 od 18.05.2015. i odluka broj: 02-433/2 od 18.05.2015.), Rukovodstvo ST GI CPL, je osiguralo odgovornost osoba tokom sprovođenja postupka sertifikacije sa obavezama pod 1) do 4), a Statutom, osigurana je poverljivost odgovorne osobe sa obavezama pod 5).

Nepridržavanje obaveza pod 2) i 4) rezultira težom povredom radne obaveze u skladu s Ugovorom o radu GI CPL-a.

Odgovornost od neželjenih posledica se obezbeđuje polisom osiguranja od profesionalne odgovornosti ST GI CPL.

6.6. Mesta ocenjivanja

U početnom pregledu, pored ocenjivanja na mestu proizvodnje, ocenjivanja se mogu sprovesti i na drugim lokacijama, ako su ta mesta važna za područje sertifikacije, npr. ako je proces iz autsorsa laboratorijsko ispitivanje na drugoj lokaciji. Za nadzorni pregled unapred se dogovaraju mesta na kojima se sprovodi ocenjivanje.

6.7. Jezik sertifikacije

Sertifikat o usaglašenosti mora biti napisan na jednom od dva službena pisma i na službenom jeziku Republike Srbije.

Službeni jezik u sprovođenju postupka sertifikacije je srpski jezik. Ako se ocenjivanje sprovodi za proizvođače izvan RS za sporazumevanje se po pravilu upotrebljava engleski jezik.

U skladu sa ugovornom obavezom pojedini delovi dokumentacije mogu biti dodeljeni i izdati na engleskom jeziku.

Po potrebi u postupak se može uključiti prevodilac ili drugi stručnjak koji će osigurati korektan prevod. Ako je potrebno prevesti deo dokumentacije klijenta to klijent mora sam osigurati, što je predmet ugovaranja.

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 9/23

6.8. Troškovi sertifikacije

Troškove snosi klijent. Troškovi su određeni ST GI CPL Cenovnikom i ponudom, odnosno ugovorom.

6.9. Informacije

Klijentu i drugim zainteresovanim stranama, korisnicima usluga ST GI CPL, dostupne su sve bitne informacije o postupcima sertifikacije, a bitni dokumenti nalaze se na INTERNET stranici ST GI CPL www.cpl.rs.

7. POSTUPAK SERTIFIKACIJE

7.1. Aktivnosti pre podnošenja prijave

Informisanje

Klijent zainteresovan za sertifikaciju treba da obavesti ST GI CPL o nameri, u pisanom obliku (pošta, faks, e-mail), usmeno (telefon) ili posetom.

Dokumenti za realizaciju

U roku do 8 dana, nakon pokretanja inicijative za sertifikaciju, odnosno održanog informativnog sastanka, ST GI CPL dostavlja Klijentu obrasce: «*PRIJAVA za sertifikaciju građevinskih proizvoda, obrazac OB.ST.01.1*» i «*Spisak potrebnih dokumenata (dokumentacije) za sertifikaciju građevinskih proizvoda, obrazac OB.ST.01.16*».

Informativni sastanak

Pre podnošenja prijave, na inicijativu klijenta ili ST GI CPL, može se organizovati informativni sastanak da se klijent upozna sa zahtevima sertifikacije.

7.2. Prijava za sertifikaciju

Prijavu podnosi klijent, kada može pružiti dokaze da ima dokumentovan, primenjen i održavan sistem upravljanja proizvodnjom, zasnovan na primenljivom standardu i drugim dokumentima.

Popunjena Prijava treba da sadrži najmanje:

- osnovne podatke o proizvodu koji će biti sertifikovan i konačnoj nameni proizvoda;
- standardi i/ili drugi normativni dokumenti prema kojima klijent traži sertifikaciju;
- osnovne podatke o klijentu (naziv i adresa (adrese), fizičke lokacije, procesi i aktivnosti);
- opšte informacije o klijentu relevantne za oblast prijave (ljudski i tehnički resursi, laboratorije i/ili postrojenja za kontrolisanje i slično)
- informacije u vezi sa svim procesima iz autorsora koje klijent koristi, a koje utiču na usaglašenost;
- sve druge potrebne informacije u skladu sa relevantnim zahtevima za sertifikaciju, kao što su informacije za početno vrednovanje i aktivnosti nadzora, (lokacije na kojima se proizvodi sertifikovani proizvod i osoblje za kontakt na tim lokacijama.

Klijent podnosi prijavu za sertifikaciju na obrascu (OB.ST.01.1 - *Prijava za sertifikaciju građevinskih proizvoda*) i dostavlja potrebnu dokumentaciju.

Prijava za sertifikaciju se odnosi na jedno postrojenje za proizvodnju (fabriku/separaciju).

U slučaju kada klijent identifikuje drugi pravni entitet koji proizvodi sertifikovan proizvod, tada ST GI CPL uspostavlja odgovarajući ugovorni odnos sa tim pravnim entitetom pre podnošenja zvanične dokumentacije za sertifikaciju.

Ako se radi o proširenju sertifikacije za drugi proizvod postupak Prijave treba ponoviti, na isti način kao na prvi proizvod.

Prijava mora biti potpisana od strane odgovornog lica Klijenta čime se potvrđuje istinitost i ispravnost navedenih podataka.

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 10/23

7.3. Preispitivanje prijave

ST GI CPL sprovodi postupak preispitivanja prijave kako bi osigurao:

- da su informacije o klijentu i proizvodu dovoljne za sprovođenje procesa sertifikacije;
- da su sve razlike na relaciji klijent/ ST GI CPL razrešene,
- da je definisan predmet i područje tražene sertifikacije;
- da su raspoloživa sredstva za sprovođenje svih aktivnosti vrednovanja;
- resurse za sprovođenje sertifikacije;
- da sertifikaciono telo poseduje kompetentnost i sposobnost da sprovede sertifikaciju.

Ukoliko ST GI CPL ne može prihvatiti Prijavu, ako je područje izvan područja delatnosti ili iz nekih drugih razloga, klijent će o tome biti obavešten, a svi dokumenti vraćeni.

ST GI CPL ocenjuje validnost i sadržaj dokumenata uz Prijavu; U slučaju nepotpunosti Prijave, traži dodatne podatke, dokumente i drugo pre pokretanja postupka sertifikacije.

U slučaju da su primedbe na obim, sadržaj i/ili validnost dokumenata uz Prijavu, te primedbe moraju biti otklonjene pre potpisivanja sporazuma o sertifikaciji.

7.4. Sklapanje ugovora - Sporazum o sertifikaciji

Nakon otklanjanja svih eventualnih neusaglašenosti i razrešenja razlika u razumevanju šeme za sertifikaciju i drugih informacija u vezi sa proizvodom, ST GI CPL potpisuje Ugovor odnosno sporazum o sertifikaciji sa klijentom.

7.5. Vrednovanje usaglašenosti

Imenovanje TVN i članova komisije SO za preispitivanje

Rukovodilac SO donosi odluku o imenovanju TVN (Tima za vrednovanje i nadzor) kojeg čine vođa Tima i najmanje jedan član uz odluku o imenovanju članova komisije SO za preispitivanje za određeni proces sertifikacije. Ocenjivači su vođa i član (članovi) TVN. U grupi ocenjivača mogu biti i članovi ST GI CPL koji se nalaze u postupku praktičnog dela obuke za ocenjivača.

Ocenjivači su obavezni zadovoljiti zahteve nepristranosti, nezavisnosti i čuvanja tajnosti poverljivih dokumenata i podataka, do kojih će doći u postupku ocenjivanja, što potvrđuju potpisom na odgovarajućoj izjavi.

Klijent ima pravo staviti obrazloženu primedbu na imenovani TVN. ST GI CPL primedbu razmatra i ako je oceni opravdanom, imenuje drugog (druge) ocenjivače. Ako je oceni neopravdanom, a klijent i dalje insistira na primedbi to se smatra žalbom i pokreće se postupak u skladu sa Procedurom za rešavanje prigovora i žalbi (STP 005).

Pregled dokumentacije

Utvrđuje se usaglašenost dokumenata i zapisa sa zahtevima odgovarajuće tehničke specifikacije, propisima i pravilima sertifikacije.

Predocenjivanje

Na osnovu ocene dokumentacije može se zatražiti da se sprovede predocenjivanje, na trošak klijenta. Tokom predocenjivanja ocenjuje se stvarna pripremljenost klijenta za sertifikaciju.

Vrednovanje proizvoda/fabričke kontrole proizvodnje

Vrednovanje se sprovodi prema šemi/šemama sertifikacije CPL.ST.12 i CPL.ST.13 i odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji/propisu za proizvod. Ovaj postupak se sprovodi u tri faze:

- I. utvrđivanje plana ocenjivanja i

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 11/23

- II. pregled i ocenjivanje: klijent mora omogućiti ocenjivačima uvid u sve relevantne dokumente, dužan je omogućiti pristup u sve prostorije u vezi sa zatraženim područjem sertifikacije, te kontakte sa osobljem uključenim u postupke obuhvaćene vrednovanjem.
- III. obaveštavanje klijenta o rezultatima vrednovanja, uključujući eventualne neusaglašenosti, , te preporuke, ako je primenljivo.

Zaključak vrednovanja je izveštaj koji se uručuje klijentu najkasnije 14 dana nakon završenog ocenjivanja, a klijent ga potvrđuje potpisom. Klijent ima pravo da ne potpiše izveštaj i da uloži žalbu ST GI CPL-u.

U slučaju da su tokom vrednovanja utvrđene neusaglašenosti, a klijent izrazi interes da nastavi proces sertifikacije, rok za njihovo otklanjanje se dogovara, ali nije duži od 30 dana od dostave izvrštaja o vrednovanju. Vođa TVN je u obavezi da pruži, za dodatne zahteve vrednovanja, informacije koje su potrebne kao bi se neusaglašenosti ispravile. U opravdanim slučajevima, rok se može produžiti, ali ne više od 90 dana.

Uzorkovanje proizvoda u skladu sa šemom/šemama sertifikacije vrši predstavnik ST GI CPL. Za sprovođenje ispitivanja ST GI CPL koristi reurse resurse akreditovane laboratorije za kamen i agregat GI CPL. Kada određena ispitivanja GI CPL nije u mogućnosti da sprovede iste sprovodi preko podugovarača preuzimajući potpunu odgovornost za sve aktivnosti. Za aktivnosti koje GI CPL angažuje podugovarača obezbeđuje se pristanak klijenta pre otpočinjanja postupka sertifikacije. GI CPL sklapa ugovor sa podugovaračem u kom se definišu sve aktivnosti uključujući poverljivost i sukob interesa.

7.6. Odluka o sertifikaciji

Odluke se donose kroz nekoliko faza:

Prethodne aktivnosti

U dogovorenom roku klijent je u obavezi da obavesti ST GI CPL o otklonjenim neusaglašenostima i dostaviti dokaze da su dogovorene korektivne mere sprovedene. TVN utvrđuje valjanost spovedenih korektivnih mera. Utvrđivanje efikasnosti korektivnih mera može uključiti i dodatnu posetu klijentu, čije troškove mora nadoknaditi.

Ukoliko se neusaglašenost(i) ne otkloni u roku *od najduže 90 dana*, postupak se prekida i može se ponovo pokrenuti jedino podnošenjem nove *Prijave*. Nova *Prijava* može se podneti nakon 3 meseca od dana prekida postupka.

Preispitivanje

Na osnovu rezultata vrednovanja, kao i završenog postupka sa korektivnim merama, vođa TVN dostavlja dokumentaciju za dodelu sertifikata komisiji SO za određeni proces sertifikacije. Na osnovu uvida u dokumentaciju Komisija SO vrši preispitivanje svih informacija u vezi sa vrednovanjem o čemu izveštava Rukovodica SO u vidu predloga:

- sertifikacija se preporučuje u prijavljenom obimu i području,
- sertifikacija se preporučuje u smanjenom obimu i području,
- sertifikacija se ne preporučuje.

Odluka o dodeli sertifikata

Na osnovu Izveštaj o vrednovanju rezultata sertifikacije i predloga komisije SO, Rukovodilac SO donosi odluku o dodeli sertifikata.

Ukoliko je odluka pozitivna Klijentu se dostavljaju dva primerka Sertifikata o stalnosti performansi, a u slučaju Sertifikata o usaglašenosti FKP se klijent obaveštava o produžetku validnosti sertifikacije.

Kada je doneta odluka u smanjenom obimu sertifikacije ili ukoliko nije doneta odluka o dodeli sertifikata, ST GI CPL o tome obaveštava klijenta.

Na odluku se može uložiti žalba.

Sertifikat

Sertifikat se dostavlja klijentu nakon podmirenja svih troškova sertifikacije. Sertifikat o stalnosti performansi prirodnog agegata važi šest meseci od datuma izdavanja, dok sertifikat o fabričkoj kontroli proizvodnje ima datum prvog izdavanja a period važenja je do promene u proizvodnji kojom se utiče na performanse građevinskog proizvoda i/ili promena u tehničkim specifikacijama ili tehničkom propisu u skladu sa kojima su

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 12/23

izdate, i/ili u slučaju suspenzije/povlačenja sertifikata od strane sertifikacionog tela za fabričku kontrolu proizvodnje.

Znak usaglašenosti

Na osnovu Sertifikata o stalnosti performansi / Sertifikata o usaglašenosti, klijent stiže mogućnost za upotrebu znaka usaglašenosti. ST GI CPL obaveštava klijenta o mogućnosti stavljanja znaka usaglašenosti na proizvod (ili na drugi prikladan način) i dostavlja mu logo znaka usaglašenosti. Upotreba sertifikata i znaka usaglašenosti je definisana dokumentom CPL.ST.03 Pravila za korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti/simbola.

Registar sertifikata

ST GI CPL vodi i održava registar izdatih sertifikata, koji je javan, dostupan na INTERNET stranici ST GI CPL. ST GI CPL registar sadrži identifikaciju klijenta (ime i adresu, osobu koja proizvod stavlja na tržište), naziv proizvoda i tehnički(u) propis / specifikaciju prema kojem je sertifikovan, broj sertifikata i datum izdavanja, te status dokumenta.

Dokumentacija o sertifikaciji

Tokom važenja sertifikacije u ST GI CPL se čuva formalna dokumentacija u vezi sa sertifikacijom (Izveštaj TVN , preispitivanje i odluka o dodeli).

Klijent je u obavezi da dostavlja ST GI CPL sve podatke o eventualnim promenama, prigovore, žalbe kupaca, nalaze inspekcijских organa i druge podatke važne za potvrđivanje.

8. NADZOR

8.1. Opšte odredbe

ST GI CPL sprovodi nadzor nad proizvodom odnosno nadzor fabričke kontrole proizvodnje FKP sa ciljem da bi se osigurala stalna validnost pokazane ispunjenosti zahteva za sertifikovani proizvod. Uslov za održavanje sertifikata je trajno i potpuno zadovoljavanje zahteva sertifikacije. Periodični nadzor proizvoda se sprovodi u razdoblju od dana izdavanja sertifikata do dana isteka validnosti, prema šemi/šemama sertifikacije *CPL.ST.12 i CPL.ST.13*.

8.2. Vrste nadzornih pregleda

ST GI CPL sprovodi redovne nadzorne preglede i vanredne nadzorne preglede.

Redovni nadzorni pregledi

Spovode se prema godišnjem planu nadzora, u obimu koji određuje vođa TVN u skladu sa zahtevima iz tehničkog propisa i zahtevima sertifikacije, nakon izdavanja sertifikata. Rok u kojem se mora sprovesti redovni nadzor je mesec dana pre ili kasnije u odnosu na planirano vreme nadzora.

Postupak sprovođenja redovnog nadzornog pregleda uglavnom je isti kao i kod prvog pregleda i sprovodi ga jedan od članova TVN. O redovnom nadzornom pregledu ST GI CPL obaveštava klijenta/nosioca sertifikacije *najkasnije 14 dana* pre planiranoga roka.

ST GI CPL može zahtevati dostavljanje odgovarajućih dokumenata i zapisa, koje će ocenjivač(i) koristiti u okviru pripreme za ocenu, ako to oceni potrebnim.

Nadzornim pregledom kod klijenta/nosioca sertifikacije, osim zahteva standarda, mora se svaki put:

- oceniti efikasnost sprovedenih korektivnih akcija i/ili drugih radnji za otklanjanje neusaglašenosti ustanovljenih tokom predhodnog ocenjivanja i/ili nadzornog pregleda,
- proveriti pravni status i vlasnički odnos,
- oceniti sprovođenje unutrašnjih ocena (interni audit) i preispitivanje od strane rukovodstva,
- proveriti sastav i status osoblja uključenog u sprovođenje sertifikacije,
- prema utvrđenom planu, oceniti sprovođenje postupaka za koje je sertifikacija dodeljena,

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 13/23

- vertikalnim auditom sprovesti ocenu svih aktivnosti fabričke kontrole proizvodnje, ukoliko je ona predmet sertifikacije,
- postupcima horizontalnog ocenjivanja sprovesti sveobuhvatnu ocenu fabričke kontrole proizvodnje (npr. upravljanje dokumentima, program obuke osoblja i sl.)
- oceniti stanje ispitne i/ili merne opreme u odnosu na status etaloniranja, kada je primenjivo,
- sledljivost do nacionalnih ili međunarodnih etalona, učešće u programima međulaboratorijskih uporednih ispitivanja osposobljenosti.

Izveštaj o redovnom nadzornom pregledu može da sadrži i preporuke o daljnjim aktivnostima (npr. rok za sledeći nadzorni pregled i druge).

Vanredni nadzorni pregledi

Sprovodi se na osnovu :

- žalbe u pisanom obliku,
- promena koje mogu uticati na kriterijume (promene pravnoga statusa, upravljanja, promene imenovanih/odgovornih osoba, promena postupaka itd.),
- prijave za obnovu validnosti sertifikata sa privremenim prekidom (suspenzija),
- zahteva za proširenje područja i obima sertifikacije.

Odluku o sprovođenju vanrednog nadzora donosi Rukovodilac SO, na predlog vođe TVN.

Ukoliko se utvrdi opravdanost žalbi trošak nadzora pada na teret klijenta/nosioca sertifikata, u suprotnom trošak nadzora plaća onaj koji je podneo žalbu/dao pritužbu. U svim ostalim slučajevima od 2) do 4) troškove snosi klijent/nosilac sertifikacije.

Donošenje odluke o nastavku validnosti sertifikacije

Rukovodilac SO donosi odluku o nastavku validnosti sertifikacije i dostavlja je klijentu/nosiocu sertifikacije. Na odluku se može uložiti žalba.

9. UPRAVLJANJE SERTIFIKATOM

9.1. Ponovna sertifikacija

Sertifikat ima važnost do opoziva, odnosno datuma isteka sertifikata. Ponovna sertifikacija sprovodi se na način kao što se sprovodi prva sertifikacija.

Ponovna sertifikacija može biti nakon trajnog ukidanja sertifikata, ili velikog proširenja obima i područja sertifikacije.

Odluka o ponovnoj sertifikaciji donosi se na isti način kao kod donošenja prve odluke o sertifikaciji.

9.2. Proširenje područja sertifikacije

Sprovodi se na isti način kao i postupak početne sertifikacije. Prijava za proširenje može se predati ST GI CPL bilo kada, ali je preporuka da se sprovede u okviru redovnog nadzornog pregleda.

Prijava se neće prihvatiti ukoliko nisu uklonjene ranije utvrđene neusaglašenosti ili nisu izvršene obaveze prema ST GI CPL. Proširenje područja sertifikacije ne utiče na rok valjanosti sertifikata.

Preporuku o proširenju sertifikacije donosi vođa tima TVN, na osnovu pregleda i ocene dokumenata sprovedenoga postupka sertifikacije. Odluku o proširenju sertifikacije donosi Rukovodilac SO. Na odluku, klijent može uložiti žalbu.

Izmene uslovljene zakonskom regulativom

U slučaju promene (novo izdanje, revizija) tehničke specifikacije na koju se poziva sertifikacija, ST GI CPL je obavezan da obavesti klijente u kom roku sertifikovani proizvod mora biti usklađen sa izmenjenim zahtevima.

U propisivanju tog roka, između ostalog, vodi računa o:

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 14/23

- hitnosti usklađivanja sa zahtevima zaštite zdravlja, bezbednosti i očuvanja životne sredine
- veličini zaliha i mogućnostima usklađivanja klijenta sa promenjenim zahtevima
- svojim operativnim mogućnostima.

U ovom slučaju, a na osnovu pripadajuće dokumentacije i/ili ranijeg sertifikata, TVN određuje obavezno sprovođenje svih delova postupka sertifikacije (tač.8.3 i 8.4 ovih Pravila) koji nisu pokriveni ranijom sertifikacijom.

10. ODGOVORNOSTI I OBAVEZE UČESNIKA SERTIFIKACIJE

10.1. Obaveze klijenta /korisnika sertifikata

Korisnik sertifikata mora stalno i trajno zadovoljavati zahteve sertifikacije i u svemu postupati saglasno propisanim pravilima. Zahteva se:

- neprekidno ispunjavanje zahteva za područje za koje je sertifikat izdat što uključuje i prilagođavanje izmenama zahteva sertifikacije,
- pružanje potrebne pomoći i saradnje kako bi se omogućila provera ispunjenja zahteva sertifikacije,
- omogućavanje dostupnosti informacijama, dokumentima i zapisima neophodnih za ocenjivanje i održavanje sertifikacije,
- omogućavanje dostupnosti dokumenata na osnovu kojih se utvrđuje nivo/stepen nezavisnosti i nepristranosti osoblja koje je u sistemu upravljanja kvalitetom klijenta,
- organizovanje tzv. witness audita (osvedočenja u rad), na zahtev ST GI CPL,
- poštovanje zahteva da način upotrebe sertifikacije neće narušiti ugled ST GI CPL,
- plaćanje troškova sprovođenja sertifikacije kako je određeno ugovornom obavezom,
- poštovanje obaveze da se ST GI CPL obavesti o svim bitnim promenama u vezi sa sertifikacijom, u odnosu na: pravni, komercijalni, vlasnički ili organizacioni status, rukovodstvo i ključno osoblje, politiku, resurse i lokacije, područje sertifikacije, druga pitanja koja mogu uticati na sposobnost u ispunjavanju kriterijuma sertifikacije ,
- upoznati ST GI CPL sa svim prigovorima i žalbama na sertifikovani proizvod,
- čuvati sve zapise o prigovorima/žalbama,
- preduzeti mere za otklanjanje razloga za žalbe,
- dokumentovati preduzete mere i o njima obavesti ST GI CPL.

10.2. Pozivanje na status nosioca sertifikacije

Dozvoljena je upotreba znaka usaglašenosti (simbola) na dokumentima u okviru područja sertifikacije. ST GI CPL će preduzimati mere/akcije u cilju osiguranja da nosilac sertifikacije :

- u potpunosti zadovoljava zahtevima za traženi sertifikacioni status, kada se poziva na sertifikaciju putem Interneta, dokumenata, komercijalnih materijala,
- znak usaglašenosti (simbol) koristi samo za lokacije koje su navedene u sertifikaciji,
- ne daje izjave u vezi sertifikacije, koje bi se mogle shvatiti pogrešno, ili kao neosnovane,
- vodi brigu da Izjava o usaglašenosti ili drugi dokument ne budu izdati tako da navode na pogrešno tumačenje,
- u slučaju suspenzije ili povlačenja sertifikacije prekine sa upotrebom znaka usaglašenosti/simbola

Ako dođe do nekorektnog pozivanja na status, ili neprimerene upotrebe znaka usaglašenosti/simbola, ST GI CPL će preduzeti adekvatne mere: zahtev za korektivnu meru, suspenziju ili povlačenje sertifikacije, ili druge postupke definisane dokumentom: Pravila za korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti: *CPL.ST.03*.

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 15/23

10.3. Obaveze ST GI CPL

Telo za sertifikaciju ST GI CPL se obavezuje da će u postupku sprovođenja sertifikacije i održavanja osigurati:

- sprovođenje svih postupaka u skladu sa utvrđenim pravilima,
- ograničenje TVN aktivnosti na ocenu nivoa/stepena usaglašenosti sa zahtevima sertifikacije,
- nezavisnost i nepristranost osoblja koje učestvuje u sertifikaciji,
- poverljivost dokumenata i informacija, prikupljenih tokom postupka sertifikacije,
- javno dostupne informacije o statusu sertifikata, redovno ažurirane,
- informacije o sledljivosti rezultata u odnosu na područje sertifikacije,
- pravovremeno obaveštavanje o svim promenama kriterijuma sertifikacije,
- informacije o međunarodnoj saradnji u koju je ST GI CPL uključen.

11. SMANJENJE, SUSPENZIJA, PRESTANAK ILI POVLAČENJE SERTIFIKACIJE

11.1. Smanjenje područja sertifikacije

Smanjenje predmeta i područja sertifikacije može biti na zahtev klijenta kada utvrdi da nije u mogućnosti da zadovolji zahteve ili na osnovu preporuke ocenjivača ST GI CPL, ukoliko se tokom nadzornog pregleda ili na drugi način utvrdi da Klijent za deo područja sertifikacije ne zadovoljava zahteve na osnovu kojih je dodeljena sertifikacija.

Rukovodilac SO donosi odluku o smanjenju područja sertifikacije (OB.ST.01.13).

Ukoliko se smanjenjem područja sertifikacije ukida i neki od standarda koji je obuhvaćen sertifikatom, sertifikat se povlači i izdaje sa novim brojem, u suprotnom sertifikat se ne povlači, nego se izdaje novi prilog sertifikatu. Smanjenje područja sertifikacije ne utiče na rok važenja setifikata.

11.2. Suspenzija sertifikacije

Dobrovoljna suspenzija (po zahtevu klijenta)

Klijent može zahtevati privremenu obustavu važenja (validnosti) sertifikacije, za celo područje sertifikacije ili deo područja sertifikacije. Trajanje suspenzije sertifikacije je *najviše 6 meseci*. Ako se do tog roka ne steknu uslovi za prekid suspenzije, sertifikacija će biti povučena u delu za koji je suspenzija zahtevana. Suspenzija se može prekinuti jedino nakon sprovedenog postupka ocenjivanja.

Prinudna suspenzija

Kada se utvrde bitne neusaglašenosti, tokom redovnog ili vanrednog nadzora, ili nekim drugim postupkom one mogu usloviti suspenziju u delu ili celini sertifikacije. Rukovodilac SO može na određeno vreme suspendovati važenje sertifikata ili smanjiti deo područja sertifikacije (OB.ST.01.13). Prinudna suspenzija sertifikacije traje *najviše 6 meseci*, a može se ukinuti jedino nakon sprovedenog postupka ocenjivanja. Ako se u roku trajanja suspenzije ne steknu uslovi za ukidanje suspenzije područje sertifikacije se može smanjiti o unom delu na koji se suspenzija odnosi ili sertifikacija može biti povučena ako se suspenzija odnosila na celo područje sertifikacije.. Vreme trajanja suspenzije ne utiče na rok važenja sertifikata. Rukovodilac SO obaveštava klijenta o suspenziji sertifikacije.

11.3. Prestanak sertifikacije

Klijent može zahtevati, na primer u slučaju prekida proizvodnje ili iz nekih drugih razloga, prekid važenja sertifikacije o čemu pisanim putem obaveštava ST GI CPL.

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 16/23

11.4. Povlačenje sertifikacije

Kada se utvrde bitne neusaglašenosti, tokom redovnog ili vanrednog nadzora, ili nekim drugim postupkom one mogu usloviti povlačenje sertifikacije. Klijent može ponovno steći status sertifikacije podnošenjem nove *Prijave* i sprovođenjem novog postupka sertifikacije.

Sertifikat se može povući odmah – bez odlaganja ako:

- klijent preduzme neadekvatne mere nakon suspenzije i upozorenja o povlačenju,
- dođe do materijalne povrede ugovora,
- dođe do kršenja imovinskih prava ST GI CPL,
- ne plati naknade nakon prethodne suspenzije.

Rukovodilac sertifikacionog odbora obaveštava klijenta o povlačenju sertifikata (OB.ST.01.13).

Uslovi prekida, smanjenja ili suspenzije sertifikacije definišu se ugovorom, odnosno prema dokumentu: Pravila za korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti/simbola (CPL.ST.03) koja su sastavni deo ugovora (sporazuma o sertifikaciji).

U slučaju povlačenja klijent mora obavezno vratiti STCPL ranije dobijene sertifikate i ovlašćenja za korišćenje znaka kako bi se osiguralo da ne pruža nikakvu naznaku o tome da je proizvod i dalje sertifikovan. Odlukom o povlačenju određuje se datum povlačenja.

12. PRIGOVORI I ŽALBE

Klijenti imaju pravo da ulože prigovor i/ili žalbu u svim slučajevima kada smatraju da su u postupku sertifikacije proizvoda, koje sprovodi ST GI CPL, oštećeni. Postupanje po prigovoru/žalbi se sprovodi na način opisan u dokumentu, STP 05 Rešavanje prigovora i žalbi, koji je javno dostupan na INTERNET stranici ST GI CPL.

12.1. Prigovori

Prigovor je izraz nezadovoljstva pravne osobe ili fizičkog lica, u vezi sa aktivnostima i postupcima ST GI CPL i klijenta. ST GI CPL ocenjuje važnost prigovora, a u slučaju opravdanosti preduzima odgovarajuće mere. O rezultatima rešavanja prigovora ST GI CPL obaveštava podnosioca u pisanom obliku.

O svim prigovorima i preuzetim merama vode se zapisi.

12.2. Žalbe

Žalba je zahtev klijenta za preispitivanjem nepovoljne odluke ST GI CPL, a odnosi se na njegov željeni sertifikacioni status.

Politika ST GI CPL, saglasno politici kvaliteta, je da se tokom sertifikacionog postupka ne steknu uslovi za podnošenje žalbi.

Međutim, ukoliko do žalbe ipak dođe, ona se bez odugovlačenja rešava. O rezultatima postupka rešavanja žalbe, ST GI CPL klijenta (podnosioca žalbe) obaveštava u pisanom obliku.

12.3. Sporovi

Odnose se na područja koja nisu obuhvaćena prigovorima/žalbama i uključuju sud u rešavanje.

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdavanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 17/23

Prilog 1

Member of "NIEVELT
Group" GmbH
Prüf - und
Überwachungsstelle für
Baustoffe Akkreditiert
durch das BMWA und
das OIB Bauconsulting
/ Bauengineering

SERTIFIKACIONO TELO
Građevinskog Instituta CPL
Akreditovano za poslove
sertifikacije proizvoda

GRAĐEVINSKI INSTITUT
Centralna Putna Laboratorija DOO
Živorada Petrovića 13, 21203 Veternik
Novi Sad, Republika Srbija
T +381 21 620 170 MB: 20065133
+381 21 620 180 PIB: 103983528
+381 21 620 190 office@cpl.rs
F +381 21 620 181 www.cpl.rs

SERTIFIKAT O STALNOSTI PERFORMANSI

014 / STGICPL - ZGP - 001 / 21

(identifikaciona oznaka sertifikata)

U skladu sa Zakonom o građevinskim proizvodima ("Sl. glasnik RS", broj 83/2018), Pravilnikom o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Sl. glasnik RS", broj 78/2020) kao i Pravilnikom o načinu sprovođenja ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda ("Sl. glasnik RS", broj 59/2019) utvrđeno je da je(su) građevinski proizvod(i):

**Prirodni nevezani agregat za spravljanje betona podeljen u frakcije d/D:
0/4, 4/8, 8/16 mm**

(naziv, kratak opis i predviđena upotreba građevinskog proizvoda)

proizveden u:

POSTROJENJU ZA SEPARACIJU "NAZIV", LOKACIJA

(naziv i lokacija fabrike/postrojenja za proizvodnju)

koga je na tržište stavio:

PROIZVOĐAČ, ADRESA

(naziv i adresa proizvođača i/ili njegovog ovlašćenog predstavnika i/ili uvoznika)

usaglašen sa zahtevima

**Pravilnika o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Sl. glasnik
RS", broj 78/2020)**

(primenjen tehnički(a) propis/specifikacija)

te da su primenjene sve odredbe koje se odnose na ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi
i da bitne karakteristike prirodnog agregata ispunjavaju zahteve
utvrđene u Pravilniku o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt
("Sl. glasnik RS", broj 78/2020).

Period važenja sertifikata: od 01.01.2021. do 01.01.2021.
(datum) (datum)

Veza sa izveštajima:

Izveštaj o ispitivanju prirodnog agregata

Izveštaj o vrednovanju stalnosti performansi

Izveštaj o početnom pregledu pogona i fabričke kontrole proizvodnje*

Izveštaj o nazornom pregledu fabričke kontrole proizvodnje*

Identifikacija izveštaja:

* ukoliko se izdaje izveštaj o početnom pregledu pogona i fabričke kontrole proizvodnje ne izdaje se izveštaj o nazornom pregledu fabričke kontrole proizvodnje, a ukoliko se izdaje izveštaj o nazornom pregledu fabričke kontrole proizvodnje ne izdaje se izveštaj o početnom pregledu pogona i fabričke kontrole proizvodnje

Mesto i datum izdavanja:

Veternik, Novi Sad
03.03.2021.

Rukovodilac SO

Dr Radomir Jakovljević, dipl.građ.inž.

 CPL GRADEVINSKI INSTITUT	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO		CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 18/23

Prilog 2

Member of "NIEVELT
Group" GmbH
Prof. - und
Überwachungsstelle für
Baustoffe Akkreditiert
durch das BMWA und
das OIB Bauconsulting
/ Bauengineering

SERTIFIKACIONO TELO
Građevinskog Instituta CPL
Akreditovano za poslove
sertifikacije proizvoda

GRADEVINSKI INSTITUT
Centralna Putna Laboratorija DOO
Živorada Petrovića 13, 21203 Veternik
Novi Sad, Republika Srbija
T +381 21 820 170 MB: 20065133
+381 21 820 180 PIB: 103983528
+381 21 820 190 office@cpl.rs
F +381 21 820 181 www.cpl.rs

SERTIFIKAT O USAGLAŠENOSTI FABRIČKE KONTROLE PROIZVODNJE

014 / STGICPL - ZGP - 001 / 21
(identifikaciona oznaka sertifikata)

U skladu sa Zakonom o građevinskim proizvodima ("Sl. glasnik RS", broj 83/2018), Pravilnikom o tehničkim zahtevima za frakcionisani agregat za beton i asfalt ("Sl. glasnik RS", broj 78/2020) kao i Pravilnikom o načinu sprovođenja ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda ("Sl. glasnik RS", broj 59/2019) utvrđeno je da je(su) građevinski proizvod(i):

**Prirodni nevezani agregat za spravljanje betona podeljen u frakcije d/D:
0/4, 4/8, 8/16 mm**

(naziv, kratak opis i predviđena upotreba građevinskog proizvoda)

proizveden u:

POSTROJENJU ZA SEPARACIJU "NAZIV", LOKACIJA

(naziv i lokacija fabrike/postrojenja za proizvodnju)

koga je na tržište stavio:

PROIZVOĐAC, ADRESA

(naziv i adresa proizvođača i/ili nje govog olašćenog predstavnika i/ili uvoznika)

usaglašen sa deklarisanim klasama navedenim u Prilogu 1 ovog sertifikata, a u skladu sa zahtevima:

SRPS EN 12620

(primenjen tehnički(a) propis/specifikacija)

te da su primenjene sve odredbe koje se odnose na ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi po
systemu 2+

**i da se fabrička kontrola proizvodnje ocenjuje kao usaglašena sa zahtevima primenjene tehničke
specifikacije.**

Datum prvog izdavanja sertifikata: 01.01.2021.

Ovaj sertifikat ostaje na snazi do promene u proizvodnji kojom se utiče na performanse građevinskog proizvoda i/ili promena u tehničkim specifikacijama ili tehničkom propisu u skladu sa kojima su izdate, i/ili u slučaju suspenzije/povlačenja sertifikata od strane sertifikacionog tela za fabričku kontrolu proizvodnje koje je izdalo Sertifikat.

Ovaj dokument nije validan bez Priloga 1 i njegove veze sa identifikacionom oznakom sertifikata.

Mesto i datum izdavanja:
Veternik, Novi Sad
03.03.2021.

Rukovodilac SO
Dr Radomir Jakovljević, dipl.građ.inž.

	Pravila sertifikacije Sertifikacionog tela "Građevinskog Instituta Centralna putna laboratorija" DOO	CPL.ST.02
Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena Strana 19/23

Member of "NIEVELT
Group" GmbH
Prüf- und
Überwachungsstelle für
Baustoffe Akkreditiert
durch das BMWA und
via DIB Bauconsulting
/ Bauengineering

SERTIFIKACIONO TELO
Građevinskog Instituta CPL
Akređitovano za poslove
sertifikacije proizvoda

GRAĐEVINSKI INSTITUT
Centralna Putna Laboratorija DOO
Zvorada Petrovića 13, 21203 Veternik
Novi Sad, Republika Srbija
T +381 21 820 170 MB: 20065133
+381 21 820 180 PIB: 103983528
+381 21 820 190 office@cpl.rs
F +381 21 820 181 www.cpl.rs

PRILOG 1

014 / STGICPL - ZGP - 001 / 21

(prilog sertifikatu identifikacione oznake)

SRPS EN 12620 - Agregat za beton

Bitne karakteristike	Tačke sa zahtevima bitnih karakteristika iz SRPS EN 12620	Kategorija / Deklarisana vrednost za svku od frakcija			
		0/4	4/8	8/16	16/32
Oblik, veličina i zapreminska masa zrna	4.2 Veličina agregata (frakcija) d/D				
	4.3 Granulometrijski sastav		G _{0,0/15}	G _{0,0/15}	G _{0,0/15}
	4.4 Oblik zrna krupnog agregata	NPD	FI ₁₅	FI ₁₅	FI ₁₅
	5.5 Zapreminska masa	NPD	2300 Mg/m ³	2350 Mg/m ³	2350 Mg/m ³
Čistoća	4.5 Sadržaj ljuštura u krupnom agregatu	SC ₁₀	SC ₁₀	SC ₁₀	SC ₁₀
	4.6 Sitne čestice	f ₁₀	f _{1,5}	f _{1,5}	f _{1,5}
Otpornost prema usitnjavanju / drobljenju	5.2 Otpornost prema usitnjavanju kod krupnog agregata	NPD	NPD	LA ₃₀	NPD
Otpornost prema poliranju / abraziji / habanju	5.3 Otpornost krupnog agregata prema habanju	NPD	NPD	M _{tk,25}	NPD
	5.4.1 Otpornost prema poliranju	NPD	NPD	PSV ₃₀	NPD
	5.4.2 Otpornost prema površinskoj abraziji	NPD	NPD	NPD	NPD
	5.4.3 Otpornost prema abraziji auto-gumama sa kamponima	NPD	NPD	NPD	NPD
Sastav / sadržaj	6.2 Hloridi	NPD	NPD	NPD	NPD
	6.3.1 Sulfati rastvorljivi u kiselini	AS _{0,2}	NPD	NPD	NPD
	6.3.2 Ukupan sumpor	1 mas. %	NPD	NPD	NPD
	6.4.1 Sastojci prirodnih agregata koji menjaju brzinu vezivanja i očvršćavanja betona	NPD	NPD	NPD	NPD
	6.5 Sadržaj karbonata u sitnom agregatu za betonske kolovazne konstrukcije	NPD	NPD	NPD	NPD
	5.7.2 Stabilnost zapremine - skupljanje pri sušenju	NPD	NPD	NPD	NPD
	5.5 Upijanje vode	2,5 mas. %	2,5 mas. %	2,5 mas. %	2,5 mas. %
	5.7.1 Otpornost krupnog agregata pri zamrzavanju i odmrzavanju	NPD	F ₁	F ₁	F ₁
Otpornost prema alkalno - silicijskoj reaktivnosti	5.7.3 Alkalno-silicijska reaktivnost	NPD	NPD	NPD	NPD

NPD - performansa nije utvrđena

Rukovodilac SO

Dr Radimir Jakovljević, dipl. građ. inž.

Izdanje

4

Datum

07.10.2021.

Izmena

Strana

20/23

Prilog 3

Najmanja učestalost ispitivanja bitnih karakteristika agregata prema zahtevima Pravilnika član 20.

R.br.	Svojtvo	Metoda ispitivanja	Najmanja učestalost ispitivanja	Napomena
1.	Ostatak na laboratorijskom situ koje odgovara gornjoj nazivnoj veličini frakcije i prolaz i kroz laboratorijsko sito koje odgovara donjoj nazivnoj veličini frakcije (krupan agregat)	Prilog III-I	1 ispitivanje nedeljno	
2.	Sadržaj sitnih čestica	Prilog III-K	1 ispitivanje mesečno	
3.	Granulometrijski sastav sitnog agregata	Prilog III-I	1 ispitivanje nedeljno	
4.	Modul zrnivosti sitnog agregata	Proračunavanje	1 ispitivanje nedeljno	

Izdavanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 21/23
----------------	----------------------	--------	-----------------

Prilog 4
I Najmanja učestalost ispitivanja opštih svojstava agregata prema SRPS EN 12620

R.br.	Svojstvo	Metoda ispitivanja	Najmanja učestalost ispitivanja	Napomena
1.	Granulometrijski sastav	SRPS EN 933-1	1 ispitivanje nedeljno	
2.	Oblik krupnog agregata	SRPS EN 933-3 SRPS EN 933-4	1 ispitivanje mesečno	Učestalost ispitivanja se odnosi na drobljeni ili lomljeni agregat. Učestalost ispitivanja za zaobljeni šljunak zavisi od izvora i može biti smanjena.
3.	Sadržaj sitnih čestica	SRPS EN 933-1	1 ispitivanje nedeljno	
4.	Kvalitet sitnih čestica	SRPS EN 933-8 SRPS EN 933-9	1 ispitivanje nedeljno	Samo kada se to zahteva
5.	Zapreminska masa i upijanje vode	SRPS EN 1097-6	1 ispitivanje godišnje	
6.	Alkalno-silikatna reaktivnost	U skladu sa propisima koji važe u mestu upotrebe (Pravilnik)	Na zahtev i u slučaju sumnje	
7.	Petrografski opis	SRPS EN 932-3	1 ispitivanje u tri godine	
8.	Opasne supstance Posebno za: Emisiju radioaktivnog zračenja Ispuštanje teških metala Ispuštanje poliaromatičnih ugljenika		Na zahtev i u slučaju sumnje	Samo kada je potrebno za potrebe CE znaka

II Najmanja učestalost ispitivanja svojstava utvrđenih za krajnju upotrebu prema SRPS EN 12620

R.br.	Svojstvo	Metoda ispitivanja	Najmanja učestalost ispitivanja	Napomena
1.	Otpornost prema usitnjavanju	EN 1097-2:1998	2 ispitivanja godišnje	Za visokootporne betone
2.	Otpornost prema habanju	SRPS EN 1097-1	1 ispitivanje u dve godine	Samo za agregate za površinske slojeve kolovoza
3.	Otpornost prema poliranju	EN 1097-8:1999 (SRPS EN 1097-8:2007)	1 ispitivanje u dve godine	Samo za agregate za površinske slojeve kolovoza
4.	Otpornost prema površinskoj abraziji (AAV)	EN 1097-8:1999, Prilog A (SRPS EN 1097-8:2007, Prilog A)	1 ispitivanje u dve godine	Samo za agregate za površinske slojeve kolovoza
5.	Otpornost prema abraziji nastaloj od trenja autogumama	SRPS EN 1097-9	1 ispitivanje u dve godine	Samo u oblastima u greg se koriste gume sa kramponima
6.	Zamrzavanje i odmrzavanje	EN 1367-1:2007 (SRPS EN 1367-1:2010) ili SRPS EN 1367-2	1 ispitivanje u dve godine	
7.	Sadržaj hlorida	EN 1744-1:1998, tačka 7	1 ispitivanje u dve godine	Za agregate morskog porekla
8.	Sadržaj kalcijum-karbonata	EN 1744-1:1998, 12.3 EN 196-2:2005, tačka 5 (SRPS EN 196-2:2008, tačka 5)	1 ispitivanje u dve godine	Sitan agregat za betonske površinske slojeve kolovoza

III Najmanja učestalost ispitivanja agregata specifičnog porekla prema SRPS EN 12620

R.br.	Svojstvo	Metoda ispitivanja	Najmanja učestalost ispitivanja	Napomena
1.	Sadržaj ljuštura	SRPS EN 933-7	1 ispitivanje godišnje	Krupni agregati morskog porekla
2.	Stabilnost zapremine — skupljanje pri sušenju	SRPS EN 1367-4	1 ispitivanje u pet godina	
3.	Sadržaj hlorida	EN 1744-1:1998, tačka 7 SRPS EN 1744-5	1 ispitivanje nedeljno 2 ispitivanja godišnje	Agregati morskog porekla Reciklirani agregati
4.	Sastojci koji sadrže sumpor	SRPS EN 1744-1, tačka 12 SRPS EN 1744-1, tačka 12	2 ispitivanja godišnje 1 ispitivanje godišnje	Šljaka iz visokih peći Agregati, osim šljake iz visokih peći hladene na vazduhu
5.	Organske supstance: — sadžaj humusa — fulvo kiseline (kada je indiciran visok sadržaj humusa) — uporedno ispitivanje	EN 1744-1:1998, tačka 15.1 EN 1744-1:1998, tačka 15.2 EN 1744-1:1998, tačka 15.3 EN 1744-1:1998, tačka 14.2	1 ispitivanje godišnje 1 ispitivanje godišnje 1 ispitivanje godišnje 2 ispitivanja godišnje	

Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 22/23
--------------	----------------------	--------	-----------------

R.br.	Svojtvo	Metoda ispitivanja	Najmanja učestalost ispitivanja	Napomena
	otpornosti — vreme očvršćava-nja — lake organske nečistoće			
6.	Razgradnja dikalcijum-silikata	EN 1744-1:1998, tačka 19.1	2 ispitivanja godišnje	Samo za šljaku iz visokih peći, hlađenu na vazduhu
7.	Razgradnja gvožđa	EN 1744-1:1998, tačka 19.2	2 ispitivanja godišnje	Samo za šljaku iz visokih peći, hlađenu na vazduhu
8.	Uticao na početno vreme vezivanja cementa	SRPS EN 1744-6	2 ispitivanja godišnje	Samo reciklirani agregati
9.	Sastojci krupnih recikliranih agregata	SRPS EN 933-11	1 ispitivanje mesečno	Samo krupni reciklirani agregati
10.	Zapreminska masa zrna i upijanje vode	SRPS EN 1097-6	1 ispitivanje mesečno	Samo krupni reciklirani agregati
11.	Sulfati rastvorljivi u vodi	SRPS EN 1744-1	1 ispitivanje mesečno	Samo reciklirani agregati

Izdanje 4	Datum 07.10.2021.	Izmena	Strana 23/23
--------------	----------------------	--------	-----------------

Prilog 5
I Minimalna učestalost ispitivanja opštih karakteristika agregata prema SRPS EN 13043

R.br.	Vrsta ispitivanja	Standard	Učestalost ispitivanja	Napomena
1.	Granulometrijski sastav	EN 933-1:1997 (SRPS EN 933-1:2009)	1 ispitivanje nedeljno	
2.	Sadržaj sitnih čestica	EN 933-1:1997 (SRPS EN 933-1:2009)	1 ispitivanje nedeljno	
3.	Kvalitet sitnih čestica	SRPS EN 933-9	2 ispitivanja godišnje	
4.	Oblik krupnozrnog agregata	SRPS EN 933-3 SRPS EN 933-4	1 ispitivanje mesečno	Samo kada sadržaj sitnih čestica kod sitnozrnog agregata i mešavine agregata $D \leq 8$ mm, prelazi granične vrednosti
5.	Procenat drobljenih i lomljenih površina u krupnozrnog agregatu	SRPS EN 933-5	1 ispitivanje mesečno	Učestalost se odnosi za drobljeni kameni agregat, dok se za šljunak zavisno od izvora može smanjiti
6.	Koeficijent tečenja agregata	EN 933-6:2001 (SRPS EN 933-6:2007)	1 ispitivanje mesečno	Samo za sitnozrni agregat
7.	Otpornost na drobljenje krupnozrnog agregata	EN 1097-2:1998	1 ispitivanje godišnje	
8.	Otpornost na zamor	SRPS EN 1097-1	1 ispitivanje godišnje	
9.	Zapreminska masa zrna agregata	EN 1097-6:2000 (SRPS EN 1097-6:2007)	1 ispitivanje u 2 godine	
10.	Upijanje vode i otpornost na mraz	SRPS EN 1097-6 EN 1367-1:1999 / SRPS EN 1367-2	1 ispitivanje u 2 godine	
11.	Otpornost na termalni šok	SRPS EN 1367-5	1 ispitivanje godišnje	
12.	Prionljivost za bitumen	prEN 12697-11:2000	1 ispitivanje godišnje	
13.	Hemijski sastav	SRPS EN 932-3	1 ispitivanje u 5 godina	
14.	Sadržaj lakih čestica	EN 196-2:1994 (SRPS EN 196-2:1995) EN 1744-1:1998	1 ispitivanje godišnje	Agregat $D > 2$ mm u slučaju sumnje
15.	Sadržaj opasnih supstanci: Radioaktivne supstance Teški metali Poliaromatični ugljovodonici		Samo kada je neophodno u slučaju sumnje u postojanje istih	

II Minimalna učestalost ispitivanja agregata za određenu krajnju upotrebu prema SRPS EN 13043

R.br.	Vrsta ispitivanja	Standard	Učestalost ispitivanja	Napomena
1.	Otpornost na polimost krupnozrnog agregata (PSV)	EN 1097-8:1999 (SRPS EN 1097-8:2007)	1 ispitivanje godišnje	Agregat za noseće slojeve asfalta
2.	Otpornost površine agregata na abraziju (AAV)	EN 1097-8:1999, Prilog A (SRPS EN 1097-8:2007, Prilog A)	1 ispitivanje godišnje	Agregat za završne (površinske) slojeve asfalta
3.	Otpornost prema habanju abrazijom zimskim gumama - Nordijsko ispitivanje	SRPS EN 1097-9	1 ispitivanje godišnje	Agregat za završne (površinske) slojeve

III Minimalna učestalost ispitivanja agregata specifičnog porekla prema SRPS EN 13043

R.br.	Vrsta ispitivanja	Standard	Učestalost ispitivanja	Napomena
1.	Ispitivanje bazalta iskuvavanjem na znake zonenbrand procesa	SRPS EN 1367-3 EN 1097-2:1998	2 ispitivanja godišnje	U slučaju sumnje gde su prisutni znaci zonenbrand procesa
2.	Razgradnja dikalcijum silikata	EN 1744-1:1998 t.19.1	2 ispitivanja godišnje	Šljaka iz visokih peći
3.	Razgradnja gvožđa	EN 1744-1:1998 t.19.2	2 ispitivanja godišnje	Šljaka iz visokih peći
4.	Stalnost zapremine	EN 1744-1:1998 t.19.3	2 ispitivanja godišnje	Šljaka čelika